

Kvaliteten af behandling af patienter

Resultater fra Det Nationale

v/ Forskningsoverlæge,
PhD Søren Paaske Johnsen
Klinisk Epidemiologisk Afdeling
Århus Sygehus, Århus Universitetshospital

Kvaliteten af det danske sundhedsvæsens indsats for hospitaliserede patienter med apopleksi er siden 2003 blevet overvåget inden for rammerne af Det Nationale Indikatorprojekt (NIP). Baggrunden og opbygningen af projektet har været beskrevet tidligere i Apopleksi (2004/1).

Resultaterne fra NIP-apopleksi offentliggøres løbende på sundhedsportalen www.sundhed.dk. Det er her muligt at se data opgjort på både lands-, sygehusejer- og afdelingsniveau. De mest opdaterede resultater omfatter perioden 1. marts-31. december 2005. I perioden er der i alt indberettet 9.395 patientforløb. Det er målsætningen, at projektet skal omfatte alle indlagte patienter med apopleksi. Kompletheden af patientregistreringen i projektet er dog behæftet med nogen usikkerhed på grund af manglen på valide referencekilder. Ved anvendelse af de amtslige patientadministrative systemer kan det konkluderes, at kompletheden af patientregistreringen tilsyneladende fortsat varierer mellem de forskellige sygehusejere og afdelinger, dog synes det at være muligt at opnå en høj komplethed, idet 18 afdelinger angiver en komplethed $\geq 90\%$.

For de enkelte kvalitetsindikatorer var resultaterne følgende:

Indikator I: Andel af patienter, der indlægges i en apopleksienhed

På landsplan blev 81% af patienterne indlagt i en apopleksienhed senest 2. indlæggelsesdøgn, hvilket var en fremgang på to procentpoint i forhold til forrige opgørelsesperiode og en fortsættelse af den positive udvikling, som over flere opgørelsesperioder er observeret for denne indikator. I alt blev 90% af patienterne indlagt i en apopleksienhed i løbet af deres indlæggelse. Der var fortsat betydelig variation mellem de enkelte amter/H:S, idet indikatorværdierne varierede fra 42-99%. Hos syv af sygehusejerne blev $\geq 90\%$ af de registrerede patienter indlagt på et apopleksiafsnit

senest 2. indlæggelsesdøgn, men en række andre amter lå fortsat betydeligt under den opstillede målsætning på 90%.

Resultaterne skal fortsat tages med et forbehold, idet størstedelen af de dataindberettende afdelinger er apopleksienheder. Der foreligger derfor en væsentlig risiko for, at patienter, der ikke blev indlagt i en apopleksienhed, ikke er blevet registreret.

Indikator II: Andel af patienter med akut iskæmisk apopleksi uden atrieflimren, der sættes i trombocythæmmende behandling

I alt blev 80% af patienterne med akut iskæmisk apopleksi uden atrieflimren sat i trombocythæmmende behandling senest 2. indlæggelsesdøgn, hvilket var en fremgang på tre procentpoint i forhold til forrige opgørelsesperiode. Der var også for denne indikator tale om en fortsættelse af en positiv udvikling iagttaget ved tidligere opgørelser i NIP-apopleksi. I løbet af hele indlæggelsesforløbet blev 97% af patienterne sat i behandling. Skønt der generelt var tale om fremgang, lå alle amter fortsat under den fastlagte målsætning på 95% af patienterne.

Indikator III: Andel af patienter med akut iskæmisk apopleksi og atrieflimren, der sættes i antikoagulationsbehandling

I alt blev 57% af patienterne med akut iskæmisk apopleksi og atrieflimren sat i antikoagulationsbehandling inden for 14 dage. Dette svarer til en reduktion på tre procentpoint i forhold til forrige år. Dette fald var dog ikke statistisk signifikant. Der var fortsat indikationer af betydelig variation mellem de enkelte amter/H:S, idet indikatorværdierne varierede mellem 13-70%. Indikatorværdierne var generelt baseret på forholdsvis få patientforløb og derfor i en vis grad påvirkelige af tilfældig variation, og resultaterne må derfor tolkes med nogen varsomhed. Det kan konkluderes, at det tilsyneladende fortsat kun var en begrænset andel af patienterne med iskæmisk apopleksi og atrieflimren uden kontraindikationer mod antikoagulationsbehandling, som blev sat i antikoagulationsbehandling.

er med apopleksi i Danmark i 2005: onale Indikatorprojekt

Indikator IV: Andel af patienter, der får udført CT/MR-skanning

I alt blev 50% af alle patienter undersøgt med CT/MR-skanning på indlæggelsesdagen og 87% inden for de to første indlæggelsesdøgn. Dette var i begge tilfælde en fremgang på fire procentpoint i forhold til forrige opgørelsesperiode. Under hele indlæggelsesforløbet blev i alt 99% af alle patienter undersøgt. Der var også for denne indikator tale om en betydelig regional variation: mellem 32% og 68% blev skannet på indlæggelsesdagen og mellem 57% og 94% blev skannet senest 2. indlæggelsesdøgn. På landsplan var målsætningen om 90% i løbet af første indlæggelsesdøgn således ikke opfyldt for denne indikator, men der har samlet set i hele den periode, hvor NIP-apopleksi har opgjort indikatoren, været tale om en betydelig fremgang.

Indikator V: Andel af patienter, der vurderes af fysioterapeut

I alt blev 59 % af alle patienter vurderet af en fysioterapeut inden for de første to indlæggelsesdøgn. Dette var en stigning på syv procentpoint i forhold til forrige opgørelsesperiode, men fortsat under den fastlagte målsætning på 90%. Også for denne indikator er der tale om en fortsættelse af en positiv udvikling, som har strakt sig over flere opgørelsesperioder i NIP-apopleksi. De fleste sygehusejere lå betydeligt under den fastlagte målsætning, men det er bemærkelsesværdigt, at det for en række sygehusejere har været muligt at forbedre indikatorværdien markant. Under hele indlæggelsesforløbet blev 96% af patienterne vurderet.

Indikator VI: Andel af patienter, der vurderes af ergoterapeut

I alt blev 55% af alle patienter vurderet af en ergoterapeut inden for de første to indlæggelsesdøgn. Dette var en stigning på ni procentpoint i forhold til forrige opgørelsesperiode og dermed en fortsættelse af den positive udvikling for denne indikator, som er observeret i tidligere opgørelsesperioder. Resultatet var dog

fortsat betydeligt under den fastlagte målsætning på 90%. De fleste sygehusejere lå betydeligt under den fastlagte målsætning, men også her var det bemærkelsesværdigt, at en række sygehusejere havde forbedret indikatorværdien meget kraftigt. Under hele indlæggelsesforløbet blev 95% af patienterne vurderet.

Indikator VII: Andel af patienter, der får foretaget vurdering af ernæringsrisiko

I alt fik 55% af patienterne foretaget vurdering af deres ernæringsrisiko inden for de første to indlæggelsesdøgn, hvilket svarede til en fremgang på to procentpoint i forhold til forrige opgørelsesperiode. Andelen var dog fortsat betydeligt lavere end den fastlagte standard. I løbet af hele indlæggelsesforløbet fik 85% af patienterne foretaget vurderingen. Det kan konkluderes, at vurdering af ernæringsrisiko endnu ikke på landsplan foretages i et tilfredsstillende omfang hos patienter med apopleksi. Det er dog opløftende, at der hos de enkelte sygehusejere var flere eksempler på markant fremgang vedrørende denne indikator både i den aktuelle opgørelsesperiode og i hele den periode, hvor NIP-apopleksi har opgjort indikatoren.

Indikator VIII: Andel af patienter, der dør inden for 30 dage efter symptomdebut

I alt døde 10% af patienterne inden for 30 dage efter symptomdebut, hvilket var uændret i forhold til forrige opgørelsesperiode. Der var nogen regional variation, men både på lands- og regionalt plan var målsætningen om en mortalitet under 20% tilsyneladende opfyldt.

Samlet set giver resultaterne fra NIP-apopleksi indtryk af, at kvaliteten af indsatsen for patienter med apopleksi i Danmark overordnet bevæger sig i den rigtige retning. Der resterer dog fortsat et væsentligt arbejde med at løfte kvaliteten yderligere. Den aktuelle betydelige regionale variation i kvaliteten er i den sammenhæng bemærkelsesværdig.